

Колумна амбасадора Бонда - "Сребреница: шестомјесечни извјештај"

Желио бих да, на половини мог једногодишњег мандата, поднесем извјештај о помацима које су, ради унапређења животних услова у подручју Сребренице, остварили државни, ентитетски и општински органи, као и међународне организације у оквиру заједничке конструктивне сарадње.

Морали смо почети са ублажавањем политичких тензија и стварањем простора за дијалог. Одлука о премјештању цркве са приватног посједа у Коњевић Пољу на нову локацију била је битна, јер је њоме истакнута важност поштовања права грађана у цијелој Босни и Херцеговини, без обзира на њихову етничку припадност. Што се прије ова одлука имплементира, то ће се прије постићи потпуније повјерење.

Ово је само мали корак у односу на чињеницу да су многи који су планирали и починили геноцид у Сребреници и даље на слободи. Мјере које је високи представник, Мирослав Лајчак, предузео почетком јула, донесене у координацији са властима РС, с циљем убрзања истрага осумњичених са «сребреничке листе» биле су значајне за жртве и јавност као потврда да ће они који су имали удјела у звјерствима у Сребреници бити доведени пред лице правде. Одлука о финансирању тима међународних истражитеља и о отварању канцеларије државног тужиоца у Сребреници оснажиће ове напоре и надамо се убрзати процес истрага.

Још једна значајна иницијатива била је и одлука претходног високог представника, Шварц-Шилинга, да надлежност за Спомен обиљежје и мезарје Сребреница/Поточари пренесе на државни ниво и да СИПА буде задужена за безбједност ове локације. То је био хумани и морални гест, а не политички, и заслужује подршку грађана цијеле земље.

Иако је ситуација у погледу реда и мира у Сребреници добра, повратници су из разумљивих разлога осјетљиви на питање безбједности, зато ми радимо са ентитетским органима на томе да се успостави и одржи етнички избалансирана полицијска структура у општини.

Када сам поново дошао у Сребреницу у мају ове године, мој утисак је био да се мало тога промијенило од моје прве посјете овом граду 2001. У посљедњих шест мјесеци, органи РС су уложили више од 40 милиона КМ у инфраструктуру и јавне услуге у овом подручју. Познато ми је да ће у буџету РС за 2008. годину бити предвиђена додатна средства за ову сврху и да ће општински органи бити укључени у планирање и утврђивање приоритета за утрошак ових средстава.

Савјет министара БиХ је, такође, одобрио пакет мјера од 10 милиона КМ за опоравак Сребренице, који укључује изградњу, обнову и развој инфраструктуре у Сребреници, те промовисање пословања и унапређење јавних служби. Ово је добар пакет и сви желимо да се он што прије реализује.

Федерација БиХ је издвојила више од 4 милиона КМ за пројекте одрживог повратка у подручју Сребренице и средства за подршку образовања.

Сврха конференције коју су 3. јула организовали УНДП, међународни донатори и општина била је да се прикупе развојна средства за Сребреницу, у чему се и успјело, те да се координација између донатора побољша, а њихове активности боље ускладе са приоритетима које је одредила општина.

Мали, али ипак важни први кораци предузети су на повећању могућности запошљавања Бошњака у јавним службама и предузећима. То је позитивна ствар, али је свакако потребно урадити више по том питању.

Велики број нових радних мјеста биће створен само ако привучемо приватна улагања. То је разлог због којег смо 6. новембра организовали велику конференцију о могућностима улагања у Сребреницу. Конференција је показала да постоји интерес инвеститора. Једна америчка и словеначка фирма су најавиле планове о улагању у Сребреницу. Сада општинске, ентитетске и државне власти треба да, уз подршку међународне заједнице, заједно раде на томе како би се овај потенцијал преточио у више улагања и више

радних мјеста.

Упркос споразуму о побољшању приступа здравственим услугама, који су почетком године потписали Федерација БиХ и РС, повратници у подручје Сребренице се жале да још увијек нису у могућности да добију потпуни лијечнички третман и бенефиције на које имају право. Такав је случај и са другим социјалним услугама, што је велика аномалија када је ријеч о пружању здравствене његе и социјалне заштите у Босни и Херцеговини. Власти у оба ентитета морају радити на овоме као хитном питању.

Холандска и америчка влада раде на покривању цијелог подручја Сребренице радио и телевизијским сигналом, што ће значајно смањити осјећај изолованости који имају становници у удаљенијим подручјима. ЦИСЦО системи ће ускоро обезбиједити бежични приступ Интернету, чиме ће школе и омладина остварити бољу повезаност са свијетом.

Све ове позитивне иницијативе ће успјети само ако се очува конструктиван дијалог међу свим субјектима у Сребреници. За дијалог су потребни храброст и повјерење. Дијалог ће бити од кључног значаја у предстојећим мјесецима ако желимо постићи споразум о питањима као што су давање концесије на изворску воду љековите бање Губер, довођење других предузећа у регион и осигурање боље националне заступљености у полицији и другим јавним службама.

У току свога рада у протеклих шест мјесеци увидио сам да су грађани Сребренице, након свега што су проживјели и упркос сталним, реалним проблемима, заиста у стању да заједно раде на изградњи боље будућности.

Амбасадор Клифорд Бонд – изасланик високог представника за подручје Сребренице